

Pokoj a dobro

Katolícky časopis farnosti Markušovce
Ročník 17 Číslo 1 Marec 2015

www.pokojadobro.sk

Nemáte pravdu!

*Snímka:
Peter Lazor*

Predreferendové i poreferendové obdobie odhalilo o nás a o našej spoločnosti veľa zaujímavého. Okrem toho, že sa nám treba ešte veľa učiť, aby sme dokázali múdro a rozumne komunikovať a diskutovať, aj potvrdenie o tom, že každý jeden človek je hodný úcty.

Keď dospelý človek vezme dieťaťu hračku – teda to, čo mu spríjemňuje chvíle, začne sa búriť, trucovať, zlostiť. Prejav detí sú rôzne.

Keď dospelý siaha inému dospelému na jeho životné hodnoty, začne byť rozrušený, arogantný, agresívny,

ba až vulgárny. Prejav dospelých sú tiež rozličné.

V diskusiách o vzájomnej tolerancii sme sa navzájom (často bezcitne) dotýkali toho, čo je pre každého individuálne životne dôležité.

Človek si nesie svoj celoživotný batôžtek bolesti a radostí a nikto by nemal inému človeku nakladať viac, ako unesie. Celý život sa učíme zvládať a formovať svoj životný príbeh. A aby to bolo znesiteľné, tak sa ľudia dohodli na ľudských právach, ktoré by platili pre každého rovnako.

Zástancovia ľudských práv nám kresťanom vytýkajú – nemáte pravdu, ste netolerantní! A je to skutočne tak – my ľudia naozaj nie sme vlastníkmí pravdy. Sme však hľadačmi univerzálnej Pravdy, ktorá je vpísaná do prirodzeného poriadku sveta a do čistého svedomia človeka. A to je oveľa viac, ako premenlivé ľudské dohody o tom, čo sú ľudské práva. Bez ohľadu na sociálnu, politickú, náboženskú či inú orientáciu.

Aj teraz v Pôstnom období sa budeme naďalej usilovať hľadať Božiu Pravdu o svete a o človeku.

Monika Hodnická

Posila nádeje

Ondrej Švančara
čítaj str. 3

Púštne dni

Zuzana Klučárová
čítaj str. 6

Pozvanie k pôstu

Renáta Regecová
čítaj str. 10

Čítanie na pokračovanie

Tajomstvá epitafov v markušovskom kostole

Kostol sv. Archanjela Michala v Markušovciach je zaujímavý nielen svojou starobylosťou a históriou, ale aj epitaľmi, ktoré zdobia steny v jeho interiéri. Mnohí ani netušia, čo, či azda kto, sa skrýva v ich symbolike.

Milí čitatelia!

Sme ponorení do Pôstneho obdobia. So svojimi úmyslami zlepšiť kvalitu svojho života.

Aj časopis Pokoja dobro by chcel prispieť svojou troškou k zamýšľaniu sa nad zmyslom predveľkonočnej prípravy.

Aj v tento – 17. rok vychádzania časopisu – má redakcia ambíciu prihovárať sa svojim čitateľom päťkrát v roku.

Na tomto mieste by som chcela vyjadriť poďakovanie tým, ktorí v ostatnom vydaní PaD ukončili svoje pravidelné rubriky. Riaditeľ Katolíckeho pedagogického a katechetického centra Marek Cimbal, PhD. nám približoval udalosti z cirkevných dejín a docentka na Filozofickej fakulte KU RK Terézia Rončáková, PhD. nás usmerňovala, ako by sa mali písať a tvoriť príspevky do farského časopisu. Obom patrí úprimné poďakovanie.

Tento rok zaraďujeme dve nové rubriky – výklad epitafov v markušovskom kostole a tému dôležitosti rodiny a manželstva v súčasnom svete.

Dúfame, že aj naďalej zostanete našimi priaznivcami. Radi uvítame aj vaše reakcie, postrehy, nápady či pripomienky do ďalšej práce redakčného tímu.

Prajem požehnaný pôstny čas

Monika Hodnická,
šéfredaktorka

Už samotný pojem epitaľ je často chápaný nesprávne. Nie je to náhrobok, ako to mnohí mylne uvádzajú. Názov *epitaľ* poznáme už z gréckorímskeho staroveku, teda z rovnakého obdobia, ako evidujeme symbolizovanie kultu mŕtvych sepulkraliami – náhrobnými doskami, sarkofágmi a podobne. V stredoveku si toto pomenovanie kresťanský svet pôvodne osvojil ako pomenovanie pre epigrafy, teda pre nápisy, ktoré boli uvádzané len vo vymedzenom kruhu osôb. Až v období humanizmu sa rozšíril aj na náhrobné kamene, a to nielen v prípade cirkevných hodnostárov a predstaviteľov najvyšších spoločenských vrstiev, ale evidujeme ho už aj v radoch nižšej šľachty, medzi ktorú patril aj rod Máriašsy.

Ako je často uvádzané, rod je úzko spätý s históriou Markušoviec, a rovnako tak aj s tunajším kostolom. Práve epitaľy niekoľkých príslušníkov rodu Máriašsy nachádzame aj v markušovskom kostole, ako i v iných kostoloch postavených na ich niekdajších panstvách, napríklad v Batišovciach.

Súčasná slovenčina pojmom *epitaľ* odlišuje prístenné náhrobky od ostatných artefaktov spätých s kultom mŕtvych, pričom len zriedkakedy (skôr výnimočne) mali zároveň oznamovať aj polohu hrobov s pozostatkami osôb, ku ktorým sa vzťahovali.

Ako teda epitaľ vyzerá? Je to zväčša kamenná, drevená či kovová doska, ktorá môže byť reliéfná a maľovaná. Často je vsadená do architektonického alebo ornamentálneho rámca. Býva osadený v podlahe alebo zavesený na stene kostola, na pamiatku zomrelého. Na steny kostolov ich umiestňovali hlavne v 16. a 17. storočí, aby tak veriaci pri bohoslužbách prostredníctvom náboženských či alegorických výjavov pamätali na život a zásluhy jednotlivcov, ktorých miesto odpočinku bolo zväčša umiestnené inde a označené príslušným náhrobným kameňom.

Snímka: Peter Lazor

Epitaľ obsahuje meno zomrelého, dátum jeho narodenia a úmrtia i text bližšie označujúci postavenie zomrelého alebo komentujúci fakty z jeho života. Na konci nápisu sa stretávame s náboženskou formulkou, časťou modlitby alebo s citátom z Biblie.

Texty na rôznych epitaľoch sa tiež často dotýkajú budúcnosti zomrelých a ich čakanie na vzkriesenie, mnohokrát aj formou elegickej básne vysokej literárnej hodnoty – mnohoveršového dielka vyjadrujúceho hlboký smútok nad úmrtím člena rodiny, vyzdvihujúceho jeho dobré vlastnosti, ale zároveň vyjadrujúc nádej, útechu a vieru v posmrtný život v nebi vo večnej blaženosti.

V kostole v Markušovciach sa nachádza celkom päť epitafov, patriacich významným mužským členom rodu Máriašsy, menovite Štefanovi, Andrejovi, Žigmundovi, Pavlovi a Františkovi. Týmto osobnostiam a ich epitaľom sa budeme jednotlivo venovať v nasledujúcich vydaniach časopisu. Verím, že sa nám tak podarí nahliadnúť do dávnych životov, ktorých svedectvá na nás hľadajú skrz hrubé múry nášho kostola.

Miroslava Lazniová, Markušovce

LITERATÚRA: Genealogicko-heraldický hlas, roč. 1/2000, HRASKOVÁ, N.: *Renesančné epitaľy a náhrobníky na Slovensku*. In: Umení a remesla, 1969., WAGNER, V.: *Dejiny výtvarného umenia na Slovensku*. Trnava 1930. POLÁK, J.: *Výtvarné umění na Slovensku*. Praha. 1925.

Posila nádeje

V jednom zo svojich podobenstiev Ježiš hovoril o skale, na ktorej treba stavať život. „A tak každý, kto počúva tieto moje slová a uskutočňuje ich, podobá sa múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale. Spustil sa dážď, privalili sa vody, strhla sa víchrica a oborili sa na ten dom, ale dom sa nezrútil, lebo mal základy na skale. A každý, kto tieto moje slová počúva, ale ich neuskutočňuje, podobá sa hlúpeму mužovi, ktorý si postavil dom na piesku. Spustil sa dážď, privalili sa vody, strhla sa víchrica, oborili sa na ten dom a dom sa zrútil; zostalo z neho veľké rumovisko.“ (Mt 7, 24 – 27)

Tou pomyselnou skalou pre nás, múdrych staviteľov ľudského života, svojej časnej existencie aj večnej budúcnosti v duchu Ježišovho podobenstva je Eucharistia. Ona je tou pevnou kotvou, ktorou sa ukotvuje loď nášho života, aby s nami nezmiatli vlny tohto sveta, do ktorého sme ponorení, v ktorom sa nachádzame a ktorým sa plavíme. Naša doba je veľmi nepokojná. Žiť dnes vo svete je veľké riziko. Tolko ohrození, nebezpečenstiev, návnad a nástrah.

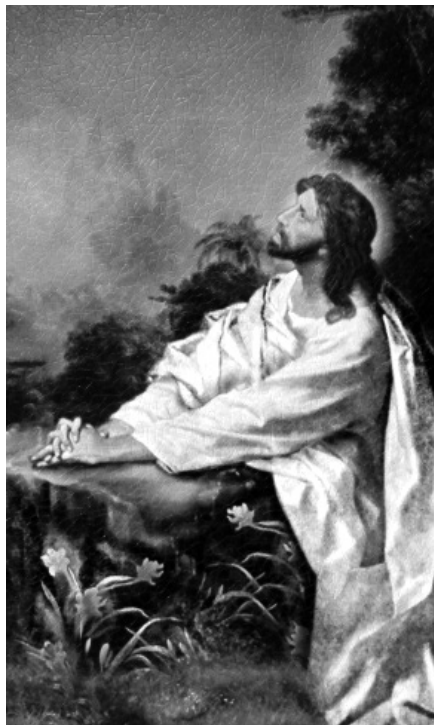
Ľudské sklamania

Charakteristické pre ľudí našej doby je skutočnosť, že prežívajú mnohé sklamania. Je to doba veľkých zmien. S každou zmenou sme očakávali, že príde niečo lepšie. Toto všetko na nás pôsobí deprimujúco, stiesnene a strácame nádej. Ľudia strácajú nádej, že to môže byť na tejto zemi niekedy lepšie, strácajú oporu v ozajstných istotách, strácajú nádej aj v Kristovi.

Takmer všetci prežívame, ale každý ináč a na svoj vlastný spôsob, údel dvoch emauzských učeníkov. Emauzskí učeníci po tom všetkom, čo sa udialo v Jeruzaleme prežívali veľké sklamanie a mali otrasenú nádej. Ešte nevedeli, že Ježiš vyšiel z hrobu, že sa s nimi rozpráva. „My sme dúfali, že on spasí Izrael...“ A on sám im začal vysvetľovať, či Kristovi nebolo treba trpieť a vojsť do svojej slávy, a počnúc od Mojžiša vysvetľoval im všetky Písma, čo sa na neho vzťahovali. Ale oni mu nerozumeli. Potom prišli do Emauz, kde boli nasmerovaní. „Pane zostaň s nami...“ Kristus prijal ich pozvanie, a keď lámal chlieb pri stole, otvorili sa im oči a poznali ho pri lamaní chleba. V tú hodinu vrátili sa do Jeruzalema k ostatným a utvrďovali ich v presvedčení, že vstal z mŕtvych.

Skala nádeje

V situácii emauzských učeníkov sa nachádzajú mnohí kresťania v našej spo-

ločnosti. Mnohí stratili nádej. Z toho všetkého, čo vidia okolo seba. Všetky tie negatívne javy otriasajú ich nádejou. Majú pokušenie sa domnievať, že sa svet neriadi podľa Božieho poriadku, že zlo triumfuje nad dobrom, že nikdy nebude nastolená spravodlivosť, že sa nevypláca byť dobrým. Takto zmyšľajú a hovoria ľudia, ktorí stratili nádej. Nedajme sa pomýliť, nedajme sa strhnúť zo skaly našej nádeje, na ktorej pevne stojíme. Ale to sa treba so skalou spojiť, primknúť k nej. A skalou našej nádeje je Eucharistia – vzkriesený Kristus. Emauzskí učeníci našli novú nádej, keď sa primkli ku Zmŕtvychvstalému pri lamaní chleba.

Kristovo víťazstvo

Ježiš Kristus, ktorý má všetko pevne v rukách, je naša kotva nádeje, naša istota. Kto žije z Eucharistie, ten nikdy nebude zúfalý, ten nikdy nebude mať pochmúrne myšlienky, ako to bude, čo to bude s nami. Kresťan, ktorý verí

v Eucharistiu, si je istý Kristovým víťazstvom. V Eucharistii máme sprítomnené, zachytené, zvečnené víťazstvo zmŕtvychvstania. To už nie je ten, ktorého dobili a odložili do hrobu, ale ten, ktorý vstal z mŕtvych. On je tu medzi nami živý. Aká beznádej, aké sklamanie by sa nás malo chytať, keď sme postavení na tejto skale nádeje, na Eucharistii, na živom, síce umučenom, ale vzkriesenom a živom Kristovi?!

Nádej žije z Eucharistie

Žime túto nádej, nádej, ktorá berie silu, ktorá sa opiera o eucharistického Krista, o vzkrieseného Krista, ktorého máme na dosah, aby sme sa ho mohli zachytiť. Ak nás svet svojimi nástrahami, tlakmi, nebezpečenstvami a ohrozeniami vháňa do všelijakých stavov mysle a pochybností, chyťme sa Krista a volajme: „Pane zachráň nás, hynieme!“ Ale len vtedy hynieme, ak sa ho nedržíme. Najlepšou vzpruhou nádeje, zdrojom pre rast pevnej nádeje, nášho zakotvenia v Bohu je Eucharistia. Ona nás podrží. Ten, kto žije z Eucharistie, ale naozaj zbožne, nie zo zvykovej úcty, stereotypnej a prázdnej, ale kto uveril a prežíva tajomstvo eucharistického Krista, živej skutočnosti jeho vzkriesenia, ten nepochybuje o jeho prisľúbeniach, láske a добрote.

Dôvera v Boha je testom opravdivosti vzťahu k Eucharistii. Ukáž mi, akú máš nádej v Boha a ja ti poviem, ako si uveril a ako žiješ vieru v eucharistického Krista. Touto nádejou sa meria aj naša eucharistická nábožnosť. Máme pozvanie pre celý náš pozemský život, aby sme svoju nádej, ktorú nosíme v srdciach, založili na umučenom a vzkriesenom Ježišovi Kristovi, prítomnom medzi nami v Chlebe, kým sa nám nenaplní v blaženej večnosti. „Kristus vo vás, nádej slávy.“ (Kol 1, 27)

Ondrej Švančara, správca farnosti

Obraz našej spoločnosti

Herodes dal Jána chytiť a v putách vrhnúť do väzenia pre Herodiadu, manželku svojho brata Filipa, lebo si ju vzal za ženu. A Ján Herodesovi hovoril: „Nesmieš žiť s manželkou svojho brata!“ Herodias mu strojila úklady a chcela ho zabiť, ale nemohla, lebo Herodes sa Jána bál. Vedel, že je to muž spravodlivý a svätý, preto ho chránil. Keď ho počúval, býval vo veľkých rozpakoch, a predsa ho rád počúval.

Vhodný deň nadišiel, keď Herodes na svoje narodeniny usporiadal hostinu pre svojich veľmožov, vysokých dôstojníkov a popredných mužov Galiley. Keď potom vošla dcéra tejto Herodiady a tancovala, zapáčila sa Herodesovi i spolustolujúcim. Kráľ povedal dievčine: „Žiadaj si odo mňa, čo chceš, a dám ti.“ A veľmi jej prisahal: „Dám ti všetko, čo si len zažadaš, hoc aj polovicu svojho kráľovstva.“ Ona vyšla a vrela svojej matke: „Čo si mám žiadať?“ A tá jej povedala: „Hlavu Jána Krstiteľa.“ Hneď utekala dnu ku kráľovi a žiadala: „Chcem, aby si mi hneď dal na mise hlavu Jána Krstiteľa.“ Kráľ sa zarmútil, ale pre prísahu a kvôli spolustolujúcim ju nechcel sklamať. Hneď poslal kata a rozkázal priniesť jeho hlavu. Ten odišiel, vo väzení ho stál, priniesol na mise jeho hlavu, odovzdal ju dievčaťu a dievča ju dalo svojej matke. Keď sa to dopočuli jeho učeníci, prišli, vzali jeho telo a uložili ho do hrobu. (Mk 6, 17 – 29)

V tomto úryvku z evanjelia vidím obraz dnešnej spoločnosti, v ktorej žijeme. Rozdelím to do piatich rovín a postupne rozeberiem.

1. rovina – Herodes

Herodes Antipas bol tetrarchom nad Galileou a Zajordánskom. Žil so ženou svojho brata Filipa. Herodes bol vládcom, navonok riadil krajinu, staral sa väčšinou o to, aby jeho veľmoži mali plné stoly jedla a plné bruchá, aby si takto zaistil podporu vyššej triedy. Ale pritom bol slaboch, lebo ho riadila Herodias.

Herodes predstavuje našich štátnikov, ktorí navonok vládnu nad krajinou, ale väčšinou sa starajú o to, aby si získali hlasy a podporu u bohatých tým, že im naplnia bruchá a peňaženky. Ale pritom sú slabosi, lebo ich riadi niekto iný.

2. rovina – Herodias

Herodias žije akoby v úzadí, nevychádza veľmi na verejnosť, ale je to ona, ktorá riadi i samotného vládcu. V správny čas a v správnu chvíľu potahuje správnymi nitkami, aby sa robilo podľa nej.

Herodias predstavuje tých, ktorí skutočne vládnu svetom. Väčšinou žijú skryte, v úzadí, aby nebolo vidno ich špinavosti. Oni svojimi nitkami riadia i politikov a štátnikov a potom každý robí podľa nich.

3. rovina – dcéra Herodiady

Dcéra Herodiady, ktorá sa volala Salome, svojím tancom upútala pozornosť všetkých veľmožov, aj samotného Herodesa. Všetci boli zameraní na zábavu. Tým odpútala pozornosť od toho, čo sa skrývalo za tancom.

Dcéra Herodiady predstavuje masovokomunikačné prostriedky, ako napríklad televízia, internet... Tieto prostriedky dnes slúžia na to, aby upútali pozornosť verejnosti väčšinou na zábavu. Zakrývajú pozornosť od reálnych vecí a od skutočných problémov. Predkladajú verejnosti to, čo si ľudia majú myslieť.

4. rovina – spolustolujúci

Veľmoži, dôstojníci a poprední muži Galiley sa s veľkou radosťou zúčastnili tejto hostiny, lebo si boli istí, že si naplnia svoje bruchá. S veľkým pokojom

prijímali od Herodesa všetko, čo im predkladal, a takto ukazovali, že sú úplne závislí od svojho vládcu.

Títo spolustolujúci predstavujú tých ľudí, ktorých nezaujíma ich vlastné svedomie. Myslia len na svoj vlastný blahobyt, nevidia im, že sa tak stávajú otrokmi. Stačí im, že v danú chvíľu môžu hodovať a zabávať sa.

5. rovina – Ján Krstiteľ

Ján Krstiteľ sa držal Božej pravdy, a to aj hlásal. Kvôli tomu sa dostal do väzenia, ale vo vnútri zostal slobodný.

Ján Krstiteľ predstavuje tých ľudí, ktorí sa držia Božej pravdy a žijú podľa nej. Aj keď sa možno nachádzajú v tej najspodnejšej vrstve, predsa zostávajú slobodní. Niekedy sa ich hlas predsa len dostáva až ku vládnucim kruhom, lebo aj Herodes „vedel, že je to muž spravodlivý a svätý, preto ho chránil“.

Do akej roviny by sme sa zaradili my? Nechávame sa ovplyvňovať prostredím? Alebo dokážeme my sami manipulovať druhými? Sme otrokmi dnešnej spoločnosti? Myslíme len na to, ako zo všetkého vytážiť čo najviac len pre seba? Myslíme len na svoj žalúdok? Alebo sa dokážeme držať Božej pravdy, hoci nám to niekedy spôsobuje stratu členstva v dnešnej spoločnosti? Sme slobodní len navonok alebo aj vnútorne?

František Benko, kaplán

O dôležitosti manželstva

Udalosti posledných dní nás privádzajú ku konštatovaniu, že manželstvo a rodina čelia mnohým útokom, ktoré majú nevyspytateľný charakter. Isté skupiny ľudí nám vkladajú pred nás zrak akýsi „model normálnosti“, ktorým by sme následnou analýzou dospeli k záveru, že to doposiaľ normálne je nenormálnym a nenormálne sa stáva normálnym. Reflektujeme hru so slovíčkami, tradíciou, morálkou. Aj pápež je populárny, ale len keď pomáha slabým, karhá vo vlastných radoch, vyzýva na pokoj... No keď poukáže na učenie Ježiša Krista, zožne kritiku. Môžeme sa s inštitúciou manželstva zahrávať? Môžeme rodinu, nie len jej pojem, ale naozaj fungujúcu zdravú rodinu nahraďiť niečím iným? Veď už sama prirodzenosť to nedovolí. Manželstvo a rodina sú postavené pred nové výzvy. Máme dôvod na to, aby sme bránili ich význam v pôvodnosti. Tak ako boli od počiatku dané Stvoriteľom.

Biblické východiská manželstva a manželstvo v učení Cirkvi

Ak chceme hovoriť o manželstve, vráťme sa k počiatku manželstva v Božom pláne. Sväté písmo sa začína stvorením muža a ženy na Boží obraz a podobu (Gn 1, 26 – 27) a končí sa videním „Baránkovej svadby“ (Zjv 19, 7.9). Od svojho začiatku až do konca Písmo hovorí o manželstve a jeho „tajomstve“, o jeho ustanovení a význame, ktorý mu dal Boh, o jeho pôvode a cieľi, o rozličných spôsoboch jeho realizácie v priebehu dejín spásy, o jeho ťažkostiach vyplývajúcich z hriechu a o jeho obnovení „v Pánovi“ (1Kor 7, 39) v novej zmluve Krista a Cirkvi (Ef 5, 31 – 32).

Sväté písmo tvrdí, že muž a žena sú stvorení jeden pre druhého: „Nie je dobre byť človekovi samému“ (Gn 2, 18). Žena je mu rovná a veľmi blízka, je mu daná Bohom, je „telo z jeho tela“. „Preto muž opustí svojho otca a svoju matku a prilepí sa k svojej manželke a budú jedným telom.“ (Gn 2, 24)

Sám Pán Ježiš potvrdzuje, že to znamená trvalú jednotu životov obidvoch, keď pripomína, aký bol „od začiatku“

Stvoriteľov plán: „A už nie sú dvaja, ale jedno telo.“ (Mt 19, 6) Medzi ľuďmi a zvieratami je obrovský rozdiel. Keď Boh stvoril zvieratá, stvoril samca a samicu, aby sa mohli rozmnožovať. Ale s ľuďmi to takto nebolo! Boh stvoril ženu, lebo videl, že muž potrebuje priateľa. Nachádzame to v prvej knihe Svätého písma, ktorá hovorí: Po tom, ako Boh stvoril zvieratá, povedal: „Je to dobré.“ (Gn 1, 25) Ale potom, ako stvoril človeka, v knihe Gn 2, 18 čítame: „Nie je dobré...“

Nastáva otázka: Čo nebolo dobré? V tom čase bolo na zemi takmer všetko dobré. Nebol tam hriech. Boh a človek boli priatelia. Boh sa mohol rozprávať s človekom a človek s Bohom. A predsa tam bolo niečo, čo nebolo dobré. Pozrime sa späť na druhú kapitolu knihy Genesis: „Nie je dobré byť človeku samému...“ Hoci bol s človekom Boh, človek bol stále „sám“. Človek potreboval priateľa. O svoju lásku a priateľstvo sa mohol podeliť s Bohom, ale niečo mu stále chýbalo. Človek potreboval ešte niekoho, s kým by sa podelil o priateľstvo. A Boh stvoril ženu.

Druhý vatikánsky koncil v konštitúcii *Gaudium et spes* (čl. 48) učí, že manželstvo ustanovil Stvoriteľ a vystrojil ho vlastnými zákonmi. Teda manželstvo ustanovil Boh vtedy, keď stvoril človeka ako muža a ženu. Božie zákony, týkajúce sa manželstva, sú vpísané do prirodzenosti človeka.

Manželstvo z hľadiska prirodzeného poznania

Pri snahe o vymedzenie manželstva z hľadiska prirodzeného poznania sa vychádza predovšetkým z filozofickej antropológie, sociológie, psychológie atď. Výsledok tak stále závisí od systému prijímaných alebo spochybňovaných hodnôt v danej spoločnosti. Už od rímskej doby bolo zdôrazňované, že je to celoživotné spoločenstvo jedného muža a jednej ženy. Niektorí pritom zdôrazňovali, že manželský život je určený ako ľudským, tak božským právom.

Ide teda o dva aspekty manželstva: spoločenský a osobný (personálny).

Zo spoločenského hľadiska bolo manželstvo vždy chápané ako zmluva, a to zmluva veľmi významná pre spoločnosť (hlavne kvôli plodeniu a výchove detí), a preto ju spoločnosť chráni. Pritom sa kladie dôraz na to, že obsah tejto zmluvy je daný povahou a cieľom manželstva ako stabilná inštitúcia. Z personálneho hľadiska je dôraz kladený na **intenzívne osobné spoločenstvo muža a ženy**.

Manželstvo sa dnes často chápe ako formálne uznanie spolužitia dvoch ľudí, chomút, do ktorého musíme byť zapriahnutí po celý život, otroctvo bez fantázie, vlastnenie niekoho. Manželstvo je v prvom rade slobodné rozhodnutie dvoch dospelých osôb rôzneho pohlavia pre spoločný život – potvrdené zmluvou. Každá zmluva má zmysel a platnosť, ak sú zúčastnené strany ochotné vedome ju rešpektovať. Manželstvo vytvára priestor na vyjavenie a dozrievanie lásky. Sexualita človeka v plnej miere napĺňa svoju funkciu v manželstve. Nikto nie je schopný počať človeka sám a vytvoriť dostatočne vhodné prostredie na jeho výchovu. Nutná je spolupráca dvoch ľudí, muža a ženy, ktorí sa svojimi biologickými, duševnými i duchovnými danosťami vzájomne dopĺňajú. A tak sa nenechajme zlákať na zahrávanie sa s pojmami a ustanovizňou manželstva a z neho plynúcej rodiny.

*Roman Vitko,
doktorand na KU v Ružomberku*

Použitá literatúra

- Katechizmus Katolíckej Cirkvi*. Trnava : SSV, 1999.
 Britten, B., Britten, C.: *Láska a manželstvo*. Bratislava : Slovenské evanjelizačné stredisko pre masmédiá, 1996.
 Duda, J.: *Katolícke manželské právo*. Ružomberok : PFKU, 2007.
 Němec, D.: *Manželské právo Katolíckej Cirkvi*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladateľstvá, 2006.
 Podmanický, I., Glasa, J.: *Výchova k manželstvu a rodičovstvu*. Bratislava : Metodické centrum, 1999.

Púštne dni

Stojíme na začiatku štyridsaťdňového putovania, ktoré nás má priblížiť k Bohu. Majú to byť dni strávené na púšti, na pustom mieste bez všedného zhonu a hluku. Ak by sme hľadali návod na správne prežitie týchto dní, nechýbali by v ňom pôst, almužna a modlitba.

Pôst

„I obrátil som tvár k svojmu Pánovi, k Bohu, aby som ho hľadal modlitbou a prosbami s pôstom, vrecovinou a popolom.“ (Dan 9, 3)

V živote dnešného človeka sa často objavuje presýtenosť. Nielen jedlom, ako to samotný základ slova naznačuje, ale i presýtenosť vecami, látkovými aj nelátkovými závislosťami, presýtenosť informáciami. Venujeme svoj čas mnohým činnostiam, ktoré pre nás nie sú zmysluplné. Upadáme do rutiny, necháme na seba delegovať povinnosti iných ľudí, vyberáme si jednoduchú zábavu pred duchovným rastom. Sú dni, v ktorých by sme našli len málo aktivít odrážajúcich a rozvíjajúcich naše vlastné hodnoty. Počas Pôstu sme vyzvaní to zmeniť. Odstrániť to, čo nám škodí, naše zlozvyky, obmedziť činnosti, ktoré robíme len preto, aby nám nejako ubohol čas a vytvoriť tak priestor na zmysluplnejšie aktivity.

Almužna

„Kto má dvoje šiat, nech dá tomu, čo nemá nijaké, a kto má jedlo, nech urobí podobne.“ (Lk 3, 11)

Dávanie by sa malo podobáť kolobehu vody v prírode. Nezáleží na tom, ako mnoho venujeme druhým ľuďom, máme tak robiť bez strachu z vlastného nedostatku. Darované veci, čas, pozornosť, nič z toho sa nikdy nestratí. Ak dáme veciam príležitosť odísť z nášho života a slúžiť tým, ktorí ich potrebujú viac ako my, dostaneme hneď tri odmeny.

Prvou, a azda najdôležitejšou, je dobrý pocit z nezištnej pomoci, nenahraditeľný prejav vzájomnosti a ľudskosti. Druhou odmenou je nám zjednodušenie vlastného života. Čím viac majetku máme, tým viac času mu obetujeme – starostlivosťou, strachom oňho, ale i myšlienkami naň. Poslednou odmenou je to, že aktom

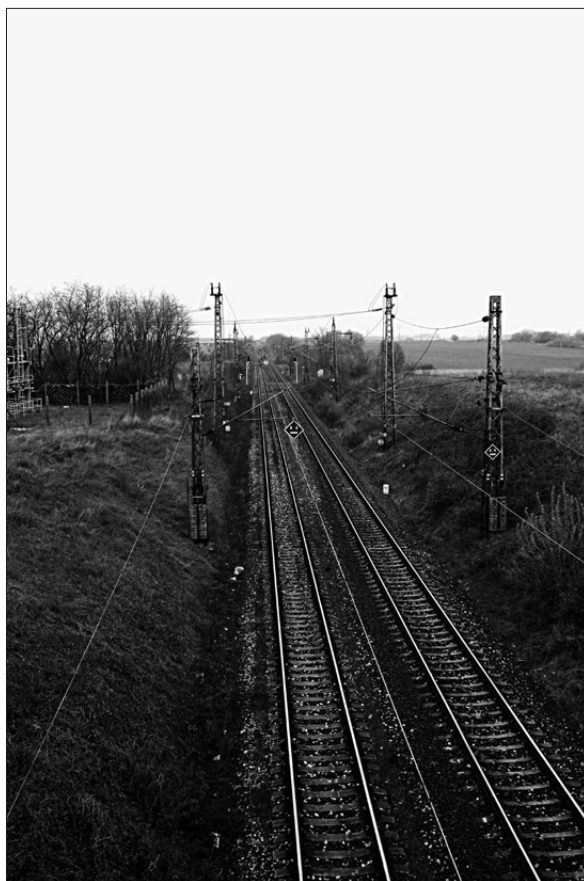
darovania sa dostávame do kolobehu dávania. Tým, že sa vzdávame vecí, ktoré sami nepotrebujeme a iným môžu pomôcť, tvoríme vo svojom živote miesto pre to, čo naozaj potrebujeme. Dávanie a prijímanie sa tak menia z dvoch koncov uhlopriečky na dva body kružnice – nie sú protipólmi, ale neustále sa striedajú.

Modlitba

„Vyznávajte si teda navzájom hriechy a modlite sa jeden za druhého, aby ste ozdraveli. Lebo veľa zmôže naliehavá modlitba spravodlivého.“ (Jak 5, 16)

Či už ide o modlitbu prosebnú, ďakovnú, odprosujúcu alebo o modlitbu chvály, všetky majú spoločné jedno – ich cieľom je vstúpiť do živého vzťahu s Bohom. Zatiaľ čo pôstom a almužnami sa zbavujeme neužitočných činností, vecí, myšlienok a delíme sa o to, čo máme navyše, modlitbou naopak zaplníme vznikajúce prázdne miesta. Čas a energiu, ktorú by sme venovali tomu, čo svetu a všetkému, čo nám ponúka, máme presmerovať na hľadanie Boha.

Hoci je modlitba pre nás prirodzenou súčasťou života, stále ostáva tak trochu záhadnou. Môžeme sa pýtať, či nás Boh skutočne počúva, či modlitbou dokážeme zmeniť svoj život, alebo životy iných ľudí, pýtame sa, za čo je vhodné sa modliť a akými slovami... Niekedy tieto otázky vyvolávajú v človeku neistotu a pýta sa sám seba, či sa modlí „tým správnym spôsobom“, čo môže viesť až k vyhýbaniu sa modlitbe. Pritom strach, že sa nevieme dobre modliť, nie je na mieste. Modlitba je totiž dar, ktorý človek dostáva práve tým, že sa modlí. Venovať jej počas Pôstne-

Snímka: Peter Lazor

ho obdobia viac času a pozornosti je jednou z najvýhodnejších investícií.

Zmysel Pôstneho obdobia

„Aby ľudia hľadali Boha, ak by ho da- jako nahmatali a našli, hoci od nikoho z nás nie je ďaleko. Lebo v ňom žijeme, hýbeme sa a sme.“ (Sk 17, 27 – 28)

Správne prežitý Pôst sa môže stať obdobím duchovného rastu. Najrozumitejším príkladom stále ostáva obmedzenie alebo úplné vylúčenie jedla. Z biologického hľadiska je hlavným prínosom takéhoto pôstu vyplavenie toxických látok z tela. Veda nám tak poskytuje peknú metaforu, ktorá je odpoveďou na otázku, prečo je Pôstne obdobie časom obrodenia ducha. Zbavujeme sa počas neho negatívnych návykov, neužitočných myšlienok, lipnutia na svetských veciach. Tým pripravujeme prázdny priestor v nás samých, ktorý počas približujúcich sa veľkonočných sviatkov poskytneme Bohu, aby ho zaplnil a konal to, čo je pre nás dobré.

Zuzana Klučárová

Definitívne riešenie pre človeka

Istý autor napísal, že pre človeka nemôže „existovať neriešiteľná situácia“ a že hoci by človek „klesol veľmi hlboko, nikdy neklesne nižšie, než po úroveň Božieho milosrdenstva“. Je to zaujímavé tvrdenie, ktoré si zaslúži, aby sme si ho všimli bližšie.

Naša ľudská skúsenosť nás učí

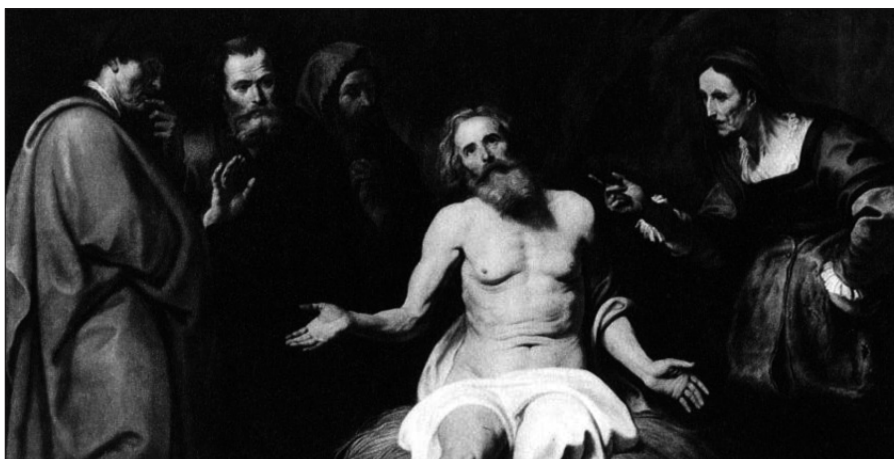
Naša ľudská skúsenosť nás učí, že tu na zemi sa človek nielen môže, ale sa mnohí skutočne aj ocitnú v neriešiteľných životných situáciách. Napríklad niekto ochorie alebo má vysoký vek a odrazu sa ocitne v neriešiteľnej situácii. Nikto z ľudí, ani on sám, už nenachádza na zemi nejaké riešenie svojej situácie.

Ak by sme aj napriek tomu akceptovali tvrdenie, že „pre človeka nemôže existovať neriešiteľná situácia“, môžeme takto uvažovať iba v perspektíve večného života. To znamená, že na zemi pre človeka nastane čas, že už niet riešenia. Ak však existuje riešenie, tak iba vo večnosti.

Iba po takejto úvahe môžeme súhlasiť s výrokom, že „pre človeka nemôže existovať neriešiteľná situácia“. Áno, pre človeka existuje vždy riešiteľná životná situácia iba vtedy, ak sa berie do úvahy perspektíva večného života.

Obraz Krista na kríži je typickým príkladom neriešiteľnosti situácie na zemi: je koniec, nasleduje už iba smrť a hrob. Ak človek nevidí ďalej iba po hrob, raz sa dostane do životnej situácie, ktorá bude pre neho neriešiteľná, lebo smrť nie je riešením života človeka. Smrť je typickým príkladom, že sa pominuli všetky ľudské riešenia a je koniec všetkých pozemských riešení životných situácií človeka.

Ten istý Kristus na kríži nás učí, že predsa existujú riešenia životných situácií človeka, ak sa človek sám neuzavrie pred obzorom večnosti. Lebo Kristus zomrel, ale neostal v hrobe a vstal zo smrti k životu večnému. Kto rieši svoje životné situácie v perspektíve večnosti

a počíta s touto perspektívou už tu na zemi a svoj život už tu na zemi chápe ako prípravu na večnosť, potom naozaj v jeho živote sú vždy riešenia a nikdy mu nebudú chýbať. Lebo, kto s Kristom umiera, s Kristom bude aj žiť navždy.

A napokon, ak by sme chceli byť úplne pravdivými, treba dodať, že v živote pozemského človeka vždy existujú riešenia, lebo človek žije v „tieni“ večnosti. Ak si niekto myslí, že ak dospeje k situácii tuzemskej neriešiteľnosti svojich pozemských problémov, že to teda ukončí smrťou, mylí sa. V skutočnosti sa ľudský život smrťou nekončí, iba človek si myslí, alebo sa mylí, keď si myslí, že smrťou sa jeho život definitívne končí a že potom už nastane iba jedno veľké „nič“ alebo, že človek „ujde“ pred zodpovednosťou, že už nikto ho nezoberie na zodpovednosť za to, ako žil. To by bolo veľmi nespravodlivé. Naša ľudská logika hovorí, že je spravodlivé, ak si každý „zodpovie“ za svoj život, za svoje skutky. Bolo by to príliš jednoduché, ak by si človek užíval života „bez zodpovednosti“, páchal zlo a ak by už nemal východiska, ušiel by do „ničoty“ smrti, kde sa mu už nič nemôže stať! Pre mnohých ľudí by to bolo priam ideálne riešenie: nezodpovedať sa nikomu a z ničoho! Lenže bolo by to veľmi nespravodlivé a príliš jednoduché. Ľudská skúsenosť nás učí, že človek prahne a túži po spravodlivosti a chce, aby spravodlivosť existovala, aby každý raz bol „postavený“ pred majestátnosť spravodlivosti. Kristus na kríži a jeho perspektíva večnosti potvrdzujú túto nádej a túžbu človeka po spravodlivosti, pred ktorou nikto z ľudí neunikne.

„Človek nikdy neklesne hlbšie, než je Božie milosrdenstvo“

Životný príklad Judáša Iškariotského je vyjadrením životnej situácie mnohých ľudí. Judáš zradil „nevinnú krv“, čo bolo naozaj zlé. Napokon si zúfal a myslel si, že „útek“ do situácie smrti je riešením jeho života. Jeho život bol zlý, ale jeho zúfalstvo je ešte horšie. Ak by bol uznal svoj zlý život a poprosil Boha o odpustenie, Boh by mu odpustil, lebo naozaj „človek nemôže padnúť hlbšie, než je Božie milosrdenstvo“. Ale už sv. Augustín vyslovil zásadu: „Boh nás vykúpil bez nás, ale nespasí nás bez nás“. To znamená, že Boh je vždy pripravený odpustiť vo svojom veľkom milosrdenstve, lebo nás vykúpil utrpením a smrťou svojho Syna. Ale predpokladom Božieho odpustenia je kajúci postoj človeka. Človek musí priznať svoju vinu, svoj pád, musí vyjadriť ľútosť nad tým, čo spáchal a musí sa vydať na cestu obrátenia a pokánia.

Judáš Iškariotský teda nebol v situácii, že by mu Pán Boh nebol ochotný odpustiť, ale buď si myslel, že mu Pán Boh nemôže odpustiť, alebo si vybral „útek“ pred situáciou, v ktorej sa ocitol, alebo sa pre svoje skutky pomiatol na rozum a úsudku. Nepoznáme dôkladne jeho vnútorné rozpoloženie v čase jeho smrti, preto sa nemôžeme k tomu vyjadriť. Chceme však povedať, že výrok „človek nikdy nepadne hlbšie, než je Božie milosrdenstvo“ je pravdivým iba do tej miery, do akej je človek spôsobilý sa vydať na cestu pokánia a prosiť Boha o odpustenie úprimnou ľútosťou. Lebo bez ľútosťi niet odpustenia.

Ján Duda

Duchovná obnova v Lieskovianoch

V dňoch 18. – 21. 12. 2014 sa v Lieskovianoch konala duchovná obnova, ktorú viedol páter Ján Kušnir zo Spoločnosti Božieho Slova. Páter Ján počas misii v Markušovciach prisľúbil, že sa do Lieskovian vráti a svoj sľub splnil počas najhektickejších dní v roku. Šesť dní pred Štedrým dňom sme sa mohli zastaviť a duchovne pookriať. Bolo to náročné a nádherné zároveň.

Okolie núti človeka upratovať, naháňať sa, piecť a nakupovať. No kresťan vie, že Advent je o niečom inom – o stíšení sa a o duchovnej príprave na príchod Ježiška. Škoda, že sa nám tento pokoj nie vždy darí zaviesť do bežného uponáhľaného sveta.

Vďaka duchovnej obnove sme sa zastavili a pocítili, akú milosť nám toto obdobie prináša, zažili sme naozaj pokojné dni Adventu, pokojné sviatky. Počas štyroch dní sme čerpali silu a hľadali podstatu a pravdu pri večerných omšiach a adoráciách, pocítili sme Božiu blízkosť, Boží pokoj.

Ponúkame vám výber niektorých myšlienok, ktoré odzneli počas duchovných cvičení:

- Centrom všetkého je Kristus. Kristus, ktorý nás miluje. Kristus je vždy s nami. Keď spíme, jeme, rozjímame. Predstavme si, že Kristus je vždy vedľa nás. Vedľa nás sedí, kľučí, je vždy s nami. Zapálme si večer sviečku, pozrime Ježišovi priamo do tváre a povedzme: „Ježiš, milujem Ťa.“ Ráno sa opýtajme: „Čo chceš Ježišu, aby som dnes urobil?“
- Čo je dôležitejšie: zdravie alebo viera? Videl som ľudí chorých, ale šťastných! A videl som ľudí zdravých, ale nešťastných! Aká dôležitá je naša viera.
- Tolerancia je rešpektovanie odchýlky od pravdy. Ale pravda je len jedna! Slovo tolerancia nie je slovo kresťanské.
- Ani si neuvedomujeme, koľko je mučeníkov za Krista v dnešnom svete. A koľko bolo mučeníkov za Krista v našej krajine v období totality. Aká je pravda o mne?! Som pripravený umrieť za pravdu, umrieť za Krista?
- Vzorom odvahy a viery nám môže byť Panna Mária. Keď sa dozvedela, že je v požehnanom stave, povedala Bohu

áno, napriek tomu, že v danej dobe a danej kultúre jej hrozila smrť ukameňovaním. Bola mladá, a tak veľmi odvážna. Odhodlaná obetovať sa pre Boha. Je vzorom veľkej odvahy.

- Načo je nám všetko naháňanie, prehnaté nakupovanie a miňanie. Nič nám netreba, iba Krista.
- Páter sa prihovárал tým, čo majú len jedno dieťa a povzbudil ich. Je ťažšie vychovávať jedno dieťa ako štyri. Jednému dieťaťu sa treba neprestajne venovať, nahradiť mu súrodencia – kamaráta. Ak chcete z lásky niečo darovať dieťaťu, darujte mu súrodencia. Veď, ak sa rodičia pominú, ostane samo.
- Muž a žena sú odlišní. Žena robí viac vecí naraz, vie sa vyplakať, potrebuje sa vyrozprávať. Muž sa nevie vyplakať, možno preto je viac ohrozený infarktóm. Keď spolu dvaja chodia, táto odlišnosť ich priťahuje. No neskôr, v manželstve, partnerom ich odlišnosť vadí. Máme prijať partnera aj s jeho odlišnosťami.
- Otec má synovi veriť a občas ho uznanlivo potľapkať po pleci, pochváliť ho, keď spolu niečo majstrujú. Otec predáva synovi mužnosť. Syn nemá otca urážať, keď starne a ubúda mu sila. Ak otec stratí prácu, syn mu má byť nápomocný, aby toto obdobie preklenul a nezúfal.
- Mamka má dcéru predať lásku k materstvu a ženskosti. Otec je pre dcéru prvým gavalierom. Pripravuje ju na jej budúci vzťah k partnerovi. Matka ukazuje synovi nehu.
- Vzťahy v rodine nás ovplyvňujú. Je dôležité naplňať svoje povolanie, svoju

rolu otca, matky, brata, sestry, syna či dcéry. Deti veľmi citlivo vnímajú lásku otca a matky. Vnímajú ženskosť matky a mužnosť otca. Rodičia si majú prejavovať lásku aj pred deťmi.

- Obdobie puberty je pre dieťa ťažké. A je smutné, keď musí spracovať nie svoju pubertu, ale to, že oco alebo mama sa správajú ako by mali 15 a sami prežívali pubertu.
- Páter Ján ďakoval rodičom, že prinášajú malé deti do kostola. Je dôležité privádzať deti k Ježišovi. Aj keď trochu šantia, to nevádi, nech nás to neruší.
- Detská svätá omša bola skvelá a spestrená scénkou. Traja Králi (Palko Kapusta, Tadeáško Zekucia a Maľko Laznia) putujú k Ježiškovi s darmi: zlatom, kadidlom a myrhou. Pridá sa štvrtý kráľ Dobroslav (Imko Laznia), ktorý cestou daruje svoj plášť a jedlo zobráčke. K Ježiškovi prichádza s prázdnyimi rukami, lebo všetko rozdal. Ale prichádza s dobrým srdcom. Ježiško v jasličkách sa tomuto daru poteší a usmeje sa na neho. Aj my, ako Dobroslav, máme prísť k Ježiškovi a darovať mu svoje srdce.

Na záver by som sa chcela srdečne poďakovať pátrovi, že k nám prišiel, že nám priblížil Krista. Krajší Advent som nikdy neprežila. Páter Ján nám na poslednej svätej omši adresoval svoje pranie: „Skúsme sa aspoň trochu viac modliť a trochu viac prichádzať na svätú spoveď a sväté prijímanie.“ Nech misie a duchovná obnova prinesú ovocie v našich dedinách a v našich rodinách.

Ivana Pačnárová,
Lieskovany

Kríž Svetových dni mládeže na Spiši

Koncom minulého roka sa v našej susednej farnosti Spišská Nová Ves uskutočnili viaceré významné duchovné podujatia. Pod vedením bratov kapucínov sa konali Ludové misie, pri ktorých sme si mohli pripomenúť „naše“ misie, ten požehnaný čas v našej farnosti, na rozhraní februára a marca minulého roka. Ďalšou významnou a vzácnou „návštevou“ bola prítomnosť Kríža Svetových dní mládeže (SDM) s ikonou Panny Márie, ktoré zavítali 26. novembra do farského kostola Nanebovzatia Panny Márie.

Tieto symboly SDM prvýkrát privítali mladí na Slovensku v roku 2003, keď sa pripravovali na príchod obľúbeného pápeža Jána Pavla II. Bol to práve on, dnes už svätý pápež, kto 25. apríla 1984 v Ríme daroval tento jednoduchý drevený 3,8 m vysoký a 40 kg vážiaci kríž mladým, aby sa stal znamením lásky Boha k mladým ľuďom vo všetkých kútoch sveta. K nám kríž „priputoval“ 15. novembra z Maďarska. Po Slovensku ho sprevádzali dobrovoľníci, ktorí kríž do Spišskej Novej Vsi „priviezli“ z Ružomberka. Zavítal do 19 miest a obcí a „precestoval“ tisícky kilometrov. Kríž SDM putuje na pleciah mladých, autami, lietadlom a dokonca aj na psích záprahoch alebo otvorenej lodi. Za 30 rokov „precestoval“ milióny kilometrov takmer po celom svete a dotkli sa ho desiatky miliónov prevažne mladých ľudí. Od roku 1994 putuje pred SDM v diecézach a okolitých krajinách

hostiteľskej krajiny a svoju púť ukončí v meste konania SDM, tentoraz v roku 2016 v poľskom Krakove. Duchovnou prípravou mladých „čistý rok“, na túto nevhednú udalosť bude v tomto roku 31. júla až 2. augusta Národné stretnutie mládeže P15 v blízkom Poprade.

Táto vzácna duchovná slávnosť, ovplyvnená prítomnosťou Kríža SDM, sa začala v spišskom farskom kostole 26. novembra o 17. hodine dojímavou Krížovou cestou. Po nej nasledovala svätá omša, ktorú celebroidal spišský biskup Štefan Sečka. Mimochodom náš biskup poctil svojou návštevou našu farnosť v Markušovciach dvakrát v krátkom čase tesne predtým, pri príležitosti vysviacky novokňaza Jozefa Sukeníka 2. októbra a aj vizitácie farnosti 17. októbra. Otec biskup svätú omšu obetoval za tých, čo prijímajú kríž, žijú s krížom, ale aj za tých, čo ho odmietajú. V homílii zdôraznil poslanie kríža. Či nie je len doplnkom

bytu, domu, auta, alebo je pre nás skutočným znakom spásy. Pri tejto príležitosti pripomenul pamätné slová sv. Jána Pavla II.: „Z kríža sa nezostupuje, ale na kríži sa zomiera.“ Bol to nezvyčajný pocit, milosť prežívať svätú omšu pohľadom na tento vzácny kríž a neskôr po jej skončení, počas akadémie, si ho uctiť poklonou, pokľaknutím, dotykom, bozkom, prosením, ďakovaním... Počas poklony kríža zazneli svedectvá mladých zo stretnutí SDM, ale aj z osobného života, keď zažili Boží dotyk, ktorý zmenil ich doterajšie smerovanie života.

Nech kríž spája ľudí, rodiny, mestá, dediny, krajiny celého sveta. Nech je pre nás povzbudením a posilnením aj nápis na Kríži SDM, ktorý v preklade znamená: „Neste ho po zemi ako znamenie lásky Pána Ježiša k celému ľudstvu a ohlasujte všetkým, že vykúpenie a spása je len v Kristovi zomrelom a zmŕtvychvstalom.“

Jozef Sendrej, Teplička

Pozvanie k pôstu

Začalo sa Pôstne obdobie. Je dosť ľudí, ktorí sa postia, ale iba preto, že sa všetci postia, lebo je to zvykom, ktorý nechce nik porušiť. Popolcová streda je postrachom, lebo sa nemôžem najesť, nemôžem vystrájať a ešte aj tie slová: „Pamätaj, že si prach, a na prach sa obrátiš.“ I preto si vyslúžila názov „škaredá“.

Snímka: Peter Lazor

Panna Mária ako starostlivá matka, nás, ako svoje deti, volá k pôstu, ale celým srdcom. Prečo? Odpútaním sa od pozemského, od závislosti na hmotných veciach získame slobodu ducha a srdca. Pôst je odvrátenie sa od vecí, ktoré nás vnútorne zotročujú a súčasne sa vytvára nový priestor pre nové hodnoty, radosť a zmysel života.

Niet na svete človeka, ktorý by si neprial byť šťastný. Každý túži po radosť a pokoji, chce sa cítiť istý. Prežívať pôst s pocitom, ktorý nás pozdvihne do duchovnej výšky, s pocitom, že som urobil dobré pre seba alebo pre svojho blížneho dobrovoľne a z vlastnej vôle, je neopísateľný. Je

to prerod v niečo krajšie, v niečo, čo nás upokojí, zaženie stres, zlú náladu, ba aj pocit hladu.

Čítať, počúvať a modliť sa srdcom potrebuje sústredenie mysle, ktoré je umocnené vtedy, ak nie je zaťažaná pozemskými vecami (jedlo, film, seriál, počítačové hry, mobil...).

Pôstom a pokáním sa priblížime viac k Bohu.

A aké sú ďalšie výhody pôstu z praktického hľadiska? Veď to poznáte: „V zdravom tele zdravý duch“. Nemusíte míňať peniaze za wellness pobyty, stačí prechádzka prírodou v spoločnosti svojich milovaných a blízkych, myslieť na iných a mod-

liť sa za nich, šíriť pokoj, byť dobrý, ohľaduplný a rozdávať úsmev, dodá telu aj duši pokoj a silu.

Pôst je pre naše telo prospešný aj zo zdravotného hľadiska. Strava je odľahčená od konzumácie mäsa, mastných jedál a zameraná na prijímanie väčšieho množstva zeleniny a tekutín, čím sa následne čistí naše telo od toxínov, znižuje cholesterol, krvný tlak, stres a žalúdočné problémy. A preto nie je dôvod, prečo by sme sa mali tváriť v tomto období mrzuto, veď pôst má toľko plusov, že tých 40 dní sa dá zvládnuť hravo, bez problémov.

Renáta Regecová

KINO – VTEDY A DNES

Spomínam si na svoj prvý zážitok z kina. Mala som asi sedem rokov. Mňa a mojich mladších bratov tam vzala naša mamka. Bola to rozprávka, ani nie animovaná, skôr dokument o jednej malej srnke, ktorá sa stratila svojej mame. Lesné zvieratá boli natočené v prírode a predabované tak maximálne troma rozprávačmi. Už si nepamätám na názov filmu, ani na jeho dej. Nemôžem však zabudnúť na dojem, ktorý vo mne ten zážitok zanechal.

Kino bolo plné detí aj dospelých. Nám sa ušlo miesto takmer vpredu, lebo všetky dobré miesta už boli obsadené. Sedeli sme na drevených sedačkách a napäto sledovali film. Nikto nevyrušoval a nepotreboval čipsy ani pukance. Ten príbeh stačil. Keď sa rozprávka skončila a tlačili sme sa z kina von, všetky tváre boli rozžiarené a ľudia si jeden cez druhého natešene rozprávali svoje dojmy. Aj my sme si celú cestu na autobusovú stanicu a potom ešte aj doma rozprávali o srnke a jej mame. Veľmi sme sa tešili a byť v kine bol pre nás ohromný zážitok.

Prednedávnom som bola v kine znova. Film mal názov Exodus: Bohovia a králi. Príbeh o tom, ako Boh povolal Mojžiša, aby vyviedol svoj ľud z Egypta. Bola to premiéra. Silný príbeh v neskutočnom spracovaní. Natočil ho slávny režisér a hrali v ňom skvelí herci. Obraz nikdy nebol farebnejší. Zvuk nebol nikdy jasnejší. Efekty neboli nikdy pôsobivejšie. Dej nebol nikdy zaujímavejší a príbeh pútavejší. Sedačky neboli nikdy poho-

dlnejšie. A sála v kine nebola nikdy prázdnejšia. Bolo nás tam dokopy desať ľudí. Mohli sme si vyberať miesta na sedenie, kde sme chceli – v strede aj hore. Napriek tomu všetkému som si tento – vo všetkých smeroch – skvelý film neužila tak, ako ten o malej srnke. Ľudia okolo nás mali balíky čipsov, ktorými šušťali. A keď ich dojedli a myslela som si, že sa už sústredia na príbeh – otvorili si ďalší balíček.

Keď sa film skončil, všetci sa v tichosti ponáhľali von zo sály nasadnúť do svojich áut. Nikto sa však o filme nerozprával. Možno žiaden názor na film nemali. Možno už videli lepší. Možno pre balíky s čipsami ani sami film nepočuli. A možno sa ponáhľali napísať na facebook, že boli v kine a aký skvelý zážitok mali a že ostatní môžu ľutovať – tak dobre sa bavili. Úprimne, ja som im na tvárach radosť, alebo že by práve prežili niečo nezabudnuteľné, nevidela. Videla som len, že sa tváрили otrávene a netrepežlivo ťukali každý do svojho drahého mobilu.

Príbeh o srnke zďaleka nemal na príbeh o Mojžišovi. Točia sa stále veľkolepejšie filmy. Diváci sa však zmenili. Tí z môjho detstva mali z filmu radosť. Vedeli veci prežívať. Tí z minula boli ako bez duše. Bol to pre nich len ďalší z filmov. O týždeň pôjdu na iný, aby nejako zabili čas. A aby to mohli napísať na facebook, čo nové prežili. Naozaj to však prežili?

Veronika Šebestová,
Lieskovany

Babička

*Každý deň po práci, keď slnko sadá,
tam, kde som vyrástla, ma srdce ťahá.
Do izby vkročím a vidím ženičku –
v rukách má ruženec, v ústach
modlitbičku.*

*Milo sa pozrie len, ticho sa usmeje,
a mňa jej dobrota na duši zahreje.*

*Babička, vravte mi, čo všetko viete,
veď ste už tak dlho na tomto svete.
Budem ti rozprávať, aká som bývala,
od mladi doteraz, kým som nezostarla.*

*Najstaršia z piatich dcér predrahých
rodičov,
ich láska bola mi zo všetkých najmilšou.
Húsky som pásala, zem s otcom orala,
veselo pri práci s mamičkou spievala,
s mojimi sestrami na lúke hrávala.
Starosti žiadne som vtedy nemala.*

*V šestnástich kráskou na tancovačkách,
pomaly aj ku mne prišla prvá láska.
S kamarátkou sme si tajomstvá šepkali,
na perách samý smiech, keď sme
žartovali.*

*A potom nevestou, čo v bielych šatách
s kyticou kvetov navždy slub skladá.*

*S manželom chceli sme, než rôčik preletí,
založiť rodinu a domov pre deti.
Šťastie sme každý deň tak isto nemali,
zo siedmich detičiek len tri nám ostali.
Tie rýchlo vyrástli, a svoje deti mali,
ktoré tak jak moje, na rukách sa mi
hrali.*

*Život nám preletel pri práci, gazdovstve,
mali sme chvíle zlé a aj tie radostné.
Manžel ma životom sprevádzal deň
každý,
až do dňa, keď zo sveta odišiel navždy.
Minul sa život nám, ostali už len
vrásky.*

*Spomínam na všetko, na tie dni plné
lásky.*

*Dnes mi už k životu netreba toho veľa.
Ja najšťastnejšia som, keď vás mám
kolo seba.*

Veronika Šebestová,
Lieskovany

Proste a dostanete

Niekedy je ťažké pochopiť akúsi „rovnováhu“, ktorú Boh udržiava medzi rešpektovaním slobodnej vôle všetkých ľudí a medzi jeho pôsobením vo svete. Ako môžeme vnímať vyslyšanie alebo nevyslyšanie modlitieb? V jednoduchosti tak, že keď Boha o niečo prosíme a zároveň on má určitý svoj plán, uprednostní našu prosbu, ak je dobrá a v náš prospech, prípadne v prospech druhých. Ak sa má Boh rozhodnúť medzi svojím plánom a našou zlou prosbou, i keď nám sa môže javiť ako dobrá, vtedy Boh uprednostní svoj plán.

Ďalším faktorom je čas, čo znamená, že Boh veľakrát vyslyší našu prosbu, ale nie hneď. Boh vidí náš život vcelku, vidí aj roky dopredu, preto dáva to, o čo sme prosili, mnohokrát vtedy, keď je na to správny čas. Boh vidí aj do nášho vnútra a vďaka svojej prozreteľnosti vie, že určité ťažkosti s nevypočutím našej prosby sú v náš prospech. Ak to s pokorou prijmeme, budeme mať možnosť vidieť, že Boh nám dá časom oveľa viac a vynahradí aj to, čo sa nám javilo z jeho strany ako krivda.

Tak, ako ani dobrí rodičia nedávajú deťom všetko, o čo prosia, alebo im to nedávajú hneď, podobne koná aj Boh. Dobrý rodič však chce vypočuť prosbu dieťaťa, pokiaľ je na jeho ošoh a ošoh druhých.

Nemáme prečo vyčítať Bohu, keď nevyslyší našu prosbu, alebo keď nám niečo v živote vezme. Všetko patrí jedine jemu a všetko je dar, ktorý sme dostali. Treba vedieť prijať a pochopiť, že to, čo nám Boh odoprie je tiež Božia milosť. Pretože aj kríž je milosť. Pokiaľ chápeme, že cieľom je nebo.

Jakub píše o tom, že síce prosíme, ale zle prosíme. Na druhej strane dáva príklad, ako možno pýtať múdrosť a dostať ju. Skôr ako začneme ukazovať na nejaké Božie nepochopené pôsobenie, ukážme najskôr na seba. Stojíme správne, aby sme jednoducho dostali to, o čo prosíme? Veríme správne a chápeme, čo v Bohu sme a máme?

Pán Ježiš nám odporúča, aby sme sa modlili v jeho mene: Ak budete o niečo prosiť Otca v mojom mene, dá vám to. Ježiš si praje, aby sme sa v jeho mene obracali s prosbami priamo i na nášho nebeského Otca. Tento postup chce preto, aby sme si uvedomili, aké postavenie

sme získali jeho umučením a smrťou a že môžeme priamo prosiť Otca a dostaneme to pre zásluhy Ježiša Krista, ktorý hovorí: A nevravím vám, že ja budem prosiť Otca za vás? Veď Otec sám vás miluje, lebo vy ste milovali mňa. (Jn 16, 26 – 27)

Milovať Krista znamená milovať to všetko, čo on miluje, a nadovšetko Božiu vôľu. Pán Ježiš vo svojej láske k nám si veľmi praje, aby sme prosili v modlitbe. Uvedomme si, že naše modlitby tak získajú na hodnote a naše stretnutie s Ježišom sa premení na dialóg dvoch milujúcich – Boha a človeka. Ježiš nám dá všetko, čo osoží našej spásy, keď si najdeme čas a stretneme sa s ním v modlitbe. Neprosme o nič, čo by bolo v protiklade s Božou vôľou a teda každá prosba má v takomto prípade šancu byť vypočutá. Nielen preto, že predmet modlitby súhlasí s Božou vôľou, ale že aj spôsob modlitby bude správny: človek zjednotený s Kristom je vo svojej modlitbe pokorný ako Kristus, trpezlivý ako Kristus, dôverujúci ako Kristus; preto sa modlí účinne.

Spoliehajte sa teda na Božie zaslúbenie a žiadajte vždy s neochvejnou dôverou, ako hovorí apoštol: „Neochvejne sa držme nádeje, ktorú vyznávame, lebo verný je ten, ktorý dal prislúbenie.“ (Hebr 10, 23) Ako je isté, že je Boh verný vo svojich zaslúbeniach, rovnako musí byť istá naša dôvera, že nás vypočuje, keď sa k nemu modlíme. A hoci bývame často rozrušení nejakým pokleskom, a preto pri modlitbe necítíme takú citovú dôveru, ako by sme si priali, predsa sa núťme do modlitby a neprestávajme v nej, pretože Boh neostane dlžný vypočutie. Ba splní naše prosby ešte skôr,

lebo prosíme s väčšou nedôverou v seba a dôverujeme len v dobrotu a vernosť Boha, ktorý sľúbil vypočutie každému, kto ho prosí. Boh nás miluje i v dobe utrpenia, bázne a pokušenia, keď dúfame i proti nádeji.

Keď sme v nejakom pokušení slabí a bezmocní, alebo veľmi ťažko môžeme splniť, čo od nás Boh žiada, povedzme si statočne s apoštolom: „Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje.“ (Flp 4, 13) Nehovorme: Nemôžem, netrúfam si! Je isté, že zo svojich síl nemôžeme nič, ale s Božou pomocou dokážeme všetko. A keď vidíme svoju úbohosť a slabosť a sme občas napadnutí silnejšími pokušeniami, neklesajme na mysl, ale pozdvihnime oči k nebu a povedzme s Dávidom: „Pán je so mnou, nuž nebojím sa; čože mi môže urobiť človek?“ (Žalm 118, 6) „Pán je so mnou a pomáha mi; nemusím si vsádzať svojich nepriateľov.“ (Žalm 118, 7) S pomocou svojho Pána premôžem všetky útoky svojich nepriateľov k ich hanbe. A keď sme v nebezpečenstve, že urazíme Boha, alebo keď si nevieme rady v nejakej veľmi dôležitej veci, odporúčajme sa Bohu a povedzme: „Pán je moje svetlo a moja spása, koho sa mám báť? Pán je ochranca môjho života, pred kým sa mám strachovať?“ (Žalm 27, 1) A buďme si istí, že nás Boh osvieti a uchráni pred každou škodou.

Sv. Augustín hovorí, že máme prosiť s plnou istotou o tie veci, ktoré sľubuje Boh bezpodmienečne. „Ako by nám mohol Pán niečo odoprieť (pýta sa svätý), keď ho prosíme s dôverou, keď on viac túži nám udeliť svoje milosti, ako si my prajeme dostať ich?“

Manželia Lační

Tvoj talent je dar od Boha TO, ČO S NÍM UROBÍŠ, JE TVOJ DAR PREŇHO

Každý človek dostal od Boha jedinečné dary, talenty. Je to jeden zo spôsobov, ako môžeme osláviť Pána a hlásať o ňom evanjelium. Lenže, ako narábame s týmito darmi? Alebo lepšie povedané, robíme s nimi niečo?

Tínedžerské roky

Vhodný čas na rozvíjanie svojich schopností. Veľa mladých ľudí si to ale neuvedomuje. A nielen mladých. Ľudia preto prestali od nás očakávať veľké veci. Neočakávajú, že niečo pochopíme, že sa budeme učiť do školy, že budeme chcieť niečo urobiť, alebo že si vôbec ustelieme postel. Nechceme prekonať tieto malé očakávania? K napísaniu tohto článku ma inšpirovala najmä kniha *Robiť ťažké veci*, z ktorej je väčšina myšlienok na týchto stránkach. Táto kniha je plná motivácie k využitiu svojho potenciálu v tínedžerských rokoch. Každý tínedžer má v sebe iskru a aby vzplanula v oheň, je potrebné prekonať svoje zóny komfortu a strachu.

Zóna komfortu

Čo to je? Je to naše pohodlie, lenivosť, nechota uskutočňovať. Zóny komfortu sa týka spokojnosť s tým, čo máme. Veď, prečo by som sa snažil viac, keď mi toto vyhovuje? Musím si plniť ďalšie a ďalšie povinnosti? A vôbec, aký úžitok mám z toho, keď budem robiť niečo navyše? Zbavme sa týchto myšlienok a prijmime väčšiu výzvu. Urobme viac, než sa od nás očakáva a prekvapme okolie. Existuje aj lepšia cesta, ako stráviť tínedžerské roky.

Zóna strachu

Ak sme ochotní preukázať svoj talent a slúžiť Bohu, prichádzajú myšlienky typu: Čo ak zlyhám? Zle to dopadne. Strápnim sa. Nie som až taký dobrý. Ľudia mnou budú pohrdáť. Sväté písmo nám ale hovorí: „*Veď Boh nám nedal Ducha bojzlivosti, ale Ducha sily, lásky a rozvahy.*“ (2 Tim 1, 7)

Bojíme sa uskutočňovať svoje plány a preukázať sa, lebo tieto veci sa nám zdajú na prvý pohľad desivé. Často používame výhovorky ako:

1. V niečom nie sme takí dobrí ako iní, ktorých poznáme.

2. Nemáme všetky prostriedky, ktoré si myslíme, že potrebujeme.
3. Odhadujeme, že šanca na neúspech a šanca, že sa strápnime, je príliš veľká.

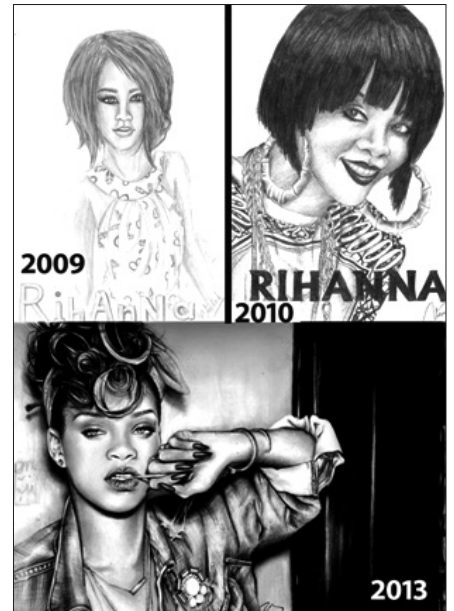
V skutočnosti tým tvrdíme:

1. Boh používa len tých najlepších a najinteligentnejších.
2. Používa nás, len ak je všetko dopredu pripravené.
3. Oslávi sám seba, len ak to prinesie slávu nám.

Boh sa prepracúva cez naše slabosti, aby uskutočnil svoje veľké plány. Ak mu dáme svoje talenty a zručnosti, budeme schopní konať veľké veci, a tak ohlasovať evanjelium. Nenechajme sa odradiť niektorými ľuďmi. Sväté písmo nám hovorí: „*Nech nik tebou nepohŕda preto, že si mladý; ale buď vzorom veriacim v slove, v správaní, v láske, vo viere, v čistote.*“ (1 Tim 4, 12)

Začiatky sú ťažké, nedokonalé a plné chýb. Chýbať nebudú ani sklamaná, ani smútok. Naše predstavy sa nie vždy vydarí a výsledok bude vyzeráť inak, než sme si predstavovali. To všetko je ale dôkazom, že sme ochotní robiť ťažké veci. Cez všetky tieto udalosti nás Boh formuje a pouča o správnej ceste. Nezapúdajme: Každý profesionál bol raz amatér a každý expert bol raz začiatočník. Snívajme vo veľkom a začnime teraz.

Predpokladám, že všetci poznáme evanjelium o Pánovi, ktorý dal svojim sluhom talenty. Jednému sluhovi dal päť talentov, druhému dva a tretiemu jeden. Prví dvaja so svojimi talentami obchodovali, rozvíjali ich a nadobudli ďalšie. To platí aj pre nás. Ak začneme rozvíjať svoje talenty, začneme nachádzať ďalšie, prekonáme svoje slabosti a budeme získavať nové skúsenosti. Evanjelium ďalej pokračuje: „*Pane, päť talentov si mi odovzdal a, hľa, ďalších päť som získal.*“ Jeho pán mu povedal: „*Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ňa nad mnohým: vojdi do radosti svojho pána.*“

Kresby sú dielom začínajúceho tínedžerského umelca Jaroslava Varcholu. Môžete vidieť, aké boli jeho začiatky.

Boh sa k nám jasne prihovára
Aké ďalšie dôkazy a povzbudenie ešte potrebujeme?

Svätý Ján Pavol II. sa k mládeži vyjadril: „*Vy ste nositeľmi nádeje, lebo patríte budúcnosti a budúcnosť patrí vám.*“ Čo nám ešte bráni rozvíjať tieto dary od Pána? Hľadajme príležitosti všade. Doma v rodine, v našom spoločenstve, v škole, v kostole... Hľadajme spôsoby, ako prinesieme Boha do života našich blízkych. Boh dokáže zmeniť naše životy. Záleží už len na nás, či mu dovolíme, aby do nich vstúpil. A nakoniec, ako sa odvdáčime Bohu za to, čo nám daroval? Konaním. Opakujem: Tvoj talent je dar od Boha, to, čo s ním urobíš, je tvoj dar preňho.

Robiť ťažké veci

Priam provokatívna kniha dvoch tínedžerských bratov Alexa a Brett Harrisonových, ktorí spoznali, aké je to robiť ťažké veci a odovzdať svoj život Bohu. Odporúčam každému tínedžerovi.

Annamária Salanciová

VIE ZAMÁVAŤ?

Ach, mamičky, otekovia, babičky a deduškovia, tetušky a ujovia. Už vaše dieťaťko zamáva papa? Či máva s vami niekto, kto chce svoju ratolesť porovnávať s vašou? Alebo mávate vy so svojimi deťmi, keď stále porovnávate súrodencov, bratancov, sesternice, kamarátov svojich detí, vnukov s vnučkami, všetkých so všetkými?

„Pozri, ako sa tvoja sestra učí! Má samé jednotky, a ty? “ Tým, že neustále porovnáваме a strachujeme sa, či sú v poriadku, ak nedokážu to, čo väčšina ich rovesníkov už dokáže, okrádame sa často o radosť z malých pokrokov našich vlastných detí. I my sme to ako malí neznášali, preto vyhnime sa opätovným chybám.

Psychológovia takmer jednohlasne tvrdia, že porovnávanie nie je správne. U malého dieťaťa, napríklad štvorročného, môže narušiť vyvíjajúce sa sebadôveru a prijatie samého seba. Neporovnávajme ho preto s inými, ani so súrodencami a už vôbec nie s neporiadnym tatkom či lenivou mamkou. „Mnohí rodičia v snahe motivovať svoje deti k lepším výkonom robia pravý opak. Porovnávajú ich navzájom a dávajú jedno druhému za vzor. To je takmer rovnaké, ako keby im hovorili: Ty si nemožný, lebo ty to tak dobre nevieš!“ hovorí psychologička Margita Bencová.

Namiesto toho, aby sme slabšieho motivovali, robíme z detí súperov. Ide aj o istý spôsob ponižovania, ktorý im ubližuje. Na deti to pôsobí demotivujúco. Vytvárame živnú pôdu pre žiarlivosť a závisť. V detskej dušičke sa začínú ozývať otázky a pochybnosti, či náhodou nemáme jeho súrodenca radšej.

Každé dieťa je jedinečné a to druhé nebude nikdy vernou kópiou prvorođeného. Vyzdvihovať kvality len jedného súrodca nie je vhodnou výchovnou metódou. Vždy možno pochváliť za určitú vec aj menej širokého potomka. Ak chválime, pochváľme každého za niečo, objavujeme danosti našich detí a rozvíjajme ich. Deti, ktoré majú o sebe pozitívnu predstavu, sa správajú lepšie ako tie, ktoré ju majú negatívnu. Malí ľudkovia, ktorí majú zo seba dobrý pocit, majú tendenciu sa aj dobre správať. Boh stvoril človeka na svoj obraz a pritom každý z nás je výnimočný, vzájomne sa dopĺňame, preto je svet zaujímavý a krásny.

Adriana Lazorová

V článku boli použité informácie z <http://casprezeny.azet.sk/clanok/85650/>

Ahoj, Dobráčikovia!

Škôlkari i školáci, dievčatá i chlapci, deti i dospelí, všetci sa niekedy stretáme s nepríjemným pocitom, ktorý nás dokáže riadne potrápiť, pocitom strachu. Občas je len taký obyčajný, ktorý rýchlo prejde, niekedy je väčší a niekedy poriadny strašisko. Niektorí sa boja tmy, iní rôznych bytostí alebo strašidiel, starší možno budúcnosti, smrti a žiaci skúšania v škole či písomky. Prečo je tu a ako si s ním poradiť?

Strach nám do srdca zasieva diabol, on je pôvodcom strachu a čím je u človeka strach väčší, tým má nad nami väčšiu moc a teší sa. Taký strach z písomiek a skúšania je dosť častý. No čo s ním? Poskytneme niekoľko trikov:

- Možno si myslíš, že smiešne, ale najlepšie je pripravovať sa na skúšanie pred každou hodinou. Istotou sú tvoje vedomosti. Ak sa naučíš všetko, nezaskočí ťa ani písomka. Nie je dôvod sa báť!

- Pri učení sa sústreď na dôležité informácie, menej dôležité dokážeš pomenovať vlastnými slovami.

- Doma si priprav všetky pomôcky – aspoň dve modré perá, farebné pero, ostrúhaj ceruzy, farbičky, pre istotu si zober i pravítko, starší kružidlo, uhlomer, kalkulačku – to všetko by sa malo nachádzať v taške nebojácneho žiaka. Stres ti už môže nahnať aj to, že pred písomkou musíš rýchlo zháňať ceruzy, alebo ti prestalo písať pero, dostaneš sa do nepohody a odzrkadlí sa to na papieri.

- Počuli ste o čokoláde? Je pravda, že čokoláda dodáva energiu a obľubuje nervy. Avšak preplnený žalúdok organizmus skôr zaťažuje. Ak si zaťažuje telo, odzrkadlí sa to i v duchu. Takže ovocný jogurt, jablko alebo iné ovocie sú asi vhodnejším variantom, ktorý dodá telu energiu (nie je dobré ani hladovať) a bude i myslenie v pohode. No malý kúsok čokolády si nemusíš odoprieť. Platí tu striedmosť v jedení a dopraj si i dostatok tekutín.

- Iste sa stáva, že pod vplyvom okolností, niekedy nie si stopercentne pripravený. Vtedy nie je dobré „malovať čerta na stenu“, ale skúsiť sa koncentrovať, loviť v mysli všetko, čo sa dá, zopakovať si pred hodinou dôležité informácie a neznepokojo-

vať sa dopredu, veď hasiť budeš až po neúspechu, ešte vždy je šanca byť úspešný.

- Keďže sme veriaci ľudia, nezabúdaj zveriť svoje učenie Duchu Svätému s prosbou, aby ti pomohol vybrať si potrebné informácie.

- Nezabúdaj, že vedomosti nie sú všetko, vždy je dôležité tiež srdce človeka a talenty, ktoré máš od Boha. Tak ich zveľaďuj!

- Uvedom si, že horšia známka nerobí z teba horšieho človeka a nemôžeš byť vo všetkom dokonalý, lebo dokonalý nie je nikto, iba Boh.

A čo nám o strachu vraví Sväté písmo? Napríklad:

- Prís 29, 25: Strach z ľudí kladie nástrahu, ten však, kto dôveruje v Pána, bude bezpečný.

- 1Jn 4, 18: V láske niet strachu, a dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske.

A teda nápomocnou voči strachu nám má byť viera, dôvera v Boha, v Božiu pomoc. On nám dáva pravú slobodu. I svätý Ján Pavol II. je známy svojím výrokom, ktorý pri návšteve Slovenska adresoval Slovákom. Jeho výrok nájdete po vylúštení hlavolamu:

JTE SA!

Čakáme na správne odpovede.

Veľmi by nás potešilo, keby ste nám napísali váš vlastný trik na strach, vašu radu, ako sa dokážete zbaviť strachu.

Adriana Lazorová

farský informátor

Dobrá novina Teplička

Dňa 24. 2. 2014 sa dopoludnia uskutočnila DOBRÁ NOVINA v Tepličke. Do koledovania sa zapojilo 35 detí, ktoré boli rozdelené do piatich skupín. ĎAKUJEME všetkým ľuďom dobrej vôle, ktorí nám otvorili svoje príbytky a s lás-

kou nás podporili. Vďaka Vám sa nám podarilo vyzbierať sumu 1211,60 €, ktorá šla na pomoc deťom Afrických krajín. Patrí ešte jedno obrovské ĎAKUJEME všetkým ochotným deťom, ktorí sa s radosťou do tohto projektu

zapojili. Vedúci dobrej noviny: Patrik Hudran a Janka Bučaková. Zodpovedné osoby: Patrik Hudran, Nikola Hudranová, Ludmila Tekačová, Frederika Kapalková, Gabriel Jasečko a Janka Bučaková. •

Dobrá novina Markušovce

V dňoch 28. 12. 2014 a 3. 1. 2015 sa uskutočnil v Markušovciach 20. ročník Dobrej noviny. Zúčastnilo sa jej 15 detí a 4 vedúci. Koledovalo sa v 2 skupinkách, ktoré spolu navštívili 52 rodín. Na účet Dobrej Noviny sa odoslalo 631 €. Všetkým, ktorí sa akokoľvek zúčastnili na 20. ročníku vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplať. •

a Pod Teplička; 27. decembra Teplička; 28. decembra Vyšný koniec Markušovce, a 3. januára Nižný koniec Markušovce. Duchovní otcovia farnosti všetkým ďakujú za milé prijatie a vo svojich modlitbách všetkým farníkom aj naďalej vyprosujú Božie požehnanie a pomoc. •

novala rodina Klučárova sumou 160 €; Ružencové bratstvo Lieskovany sumou 100 € a zvyšnú sumu 140 € milodary z vianočného koledovania spevákov. Všetkým veriacim vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplať. •

Vianočné požehnanie domov a rodín

Počas vianočného obdobia sa uskutočnilo požehnanie domov a rodín našej farnosti. Na sv. Štefana Lieskovany

Prenosný mikrofón Lieskovany

Na začiatku februára sa zakúpil prenosný mikrofón, ktorý je veľkým pomocníkom pri ozvučení spoločenstva mimo priestorov, kde je pevné ozvučenie. Financie na toto ozvučenie ve-

Dátumy 1. svätého prijímania v našej farnosti

- Lieskovany – 3. mája 2015 (5. veľkonočná nedeľa)
- Teplička - 10. mája 2015 (6. veľkonočná nedeľa)
- Markušovce - 17. mája 2015 (7. veľkonočná nedeľa)

Založené 1999

aktivity farnosti

eRko karneval 2015

Snímky: Šimon Salanci

Vydáva Rímskokatolícky farský úrad Markušovce pre farnosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodnícká. Redaktori: Mgr. Adriana Lazorová, Peter Lazor a externisti. Sadzba a grafická úprava: Ing. Peter Hamrák. Technické spracovanie: Tlačiareň Kežmarok. Jazyková úprava: Mgr. Barbora Klučárová. Odborný konzultant: Mgr. Ondrej Švančara. Imprimatur: Prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, BÚ 16. 2. 1999, č. prot. 113/99. Registrované OÚ, odbor školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99. Náklad 1000 kusov. Adresa redakcie: Rím. kat. farský úrad, Michalská 52, 053 21 Markušovce. Nepredajné. E-mail: info@pokojadobro.sk. <http://www.pokojadobro.sk>. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.